

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **V. B.**, zastoupené Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2015, č. j. KUZL-38700/2015, sp. zn. KUSP-38700/2015/DOP/Ků,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2015, č. j. KUZL-38700/2015, sp. zn. KUSP-38700/2015/DOP/Ků, a rozhodnutí Magistrátu města Zlína, odboru občansko-správních agend, ze dne 20. 4. 2015, č. j. MMZL 032014/2015, sp. zn. MMZL-149901/2013-SJ-PŘ-OOSA-500/14, MMZL-018188/2014-SJ-PŘ-OOSA-3859/14, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Magistrátu města Zlína, odboru občansko-správních agend (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 20. 4. 2015, č. j. MMZL 032014/2015, sp. zn. MMZL-149901/2013-SJ-PŘ-OOSA-500/14, MMZL-018188/2014-SJ-PŘ-OOSA-3859/14. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1 800 Kč za správní delikt dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měla jako provozovatelka motorového vozidla tovární značky Rover, RZ ..., dopustit tím, že v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Dne 10. 10. 2013 v 12:22 hod. se nezjištěný řidič uvedeného vozidla na náměstí T. G. Masaryka ve Zlíně, u zastávky městské hromadné dopravy, neřídil svislou dopravní značkou B 28 „*Zákaz zastavení*“ s dodatkovou tabulkou E 8c „*Konec úseku*“, přičemž na takto označené pozemní komunikaci s vozidlem neoprávněně zastavil a stál. Dne 17. 12. 2013 v 14:22 hod. se pak nezjištěný řidič uvedeného vozidla na zpoplatněném parkovišti ve Zlíně, na ulici Hradská, u budovy Obchodní akademie Tomáše Bati, neřídil svislou dopravní značkou IP 13c „*Parkoviště s parkovacím automatem*“, která označuje placené parkoviště, a na tomto parkovišti zastavil a stál, aniž by byl ve vozidle viditelně umístěn platný doklad o zaplacení parkovného. Současně byla prvostupňovým rozhodnutím žalobkyni uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Postup správního orgánu I. stupně vycházel z oznámení Městské policie Zlín ze dne 15. 11. 2013, č. j. 97633, a ze dne 20. 1. 2014, č. j. 61964, na jejichž základě správní orgán I. stupně vyzval provozovatele vozidla (žalobkyni) k uhrazení určených částek ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž ji současně poučil o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče, který v době přestupku vozidlo řídil. V případě přestupku ze dne 10. 10. 2013 žalobkyně na výzvu správnímu orgánu I. stupně sdělila, že auto řídil pan P. K., nar. X, trvale bytem Č. A. 601/23, P. Správní orgán I. stupně tuto osobu vyzval k podání vysvětlení, nicméně adresát si písemnost nepřevzal, neboť adresa trvalého pobytu se shoduje s adresou ohlašovny. Správní orgán nadto na základě poznatků z dřívější úřední činnosti dospěl k závěru, že takto označená osoba předmětné vozidlo řídit nemohla – jednalo se pouze o účelové označení řidiče vozidla, neboť P. K. vystupuje opakovaně v různých správních řízeních napříč Českou republikou. V případě přestupku ze dne 17. 12. 2013 žalobkyně na výzvu (prostřednictvím svého zástupce – společnosti FLEET Control, s.r.o.) správnímu orgánu sdělila, že auto řídil Ing. I. S., nar. X, bytem D. 1206, B. - B. Ve vztahu k této osobě správní orgán I. stupně následně z registru obyvatel zjistil, že žalobkyni označený řidič Ing. I. S. zemřel dne 19. 6. 2014. Dle správního orgánu tedy nebylo možno řádně a spolehlivě zjistit, zda zesnulý Ing. I. S. byl skutečně řidičem v okamžiku spáchání přestupku, nadto se již nemohl ve věci účinně bránit. Správní orgán I. stupně tedy přistoupil k vydání příkazu, kterým žalobkyni uložil pokutu za předmětný správní delikt dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve výši 1 800 Kč a proti kterému se žalobkyně bránila podaným odporem. Následně proběhlé správní řízení bylo ukončeno vydáním rozhodnutí dne 20. 4.

2015 pod č. j. MMZL 032014/2015, sp. zn. MMZL-149901/2013-SJ-PŘ-OOSA-500/14, MMZL-018188/2014-SJ-PŘ-OOSA-3859/14; odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto a prvostupňové správní rozhodnutí potvrzeno žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného specifikovaným výše.

II. Obsah žaloby

Žalobkyně se v podané žalobě nejprve věnovala jednotlivým přestupkům nezjištěných řidičů, kterými měla být v daném případě naplněna skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla. V případě přestupku ze dne 10. 10. 2013 byla žalobkyně přesvědčena, že správní orgán I. stupně postupoval v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a věc odložil předčasně. Pokud se jednalo o přestupek ze dne 17. 12. 2013, správní orgán I. stupně věc odložil dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), ačkoli měl dle názoru žalobkyně postupovat dle ustanovení § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, jelikož pachatel přestupku v mezidobí zemřel. Žalobkyně v této souvislosti zároveň doplnila, že správní orgán I. stupně tedy s ohledem na ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu neměl právo zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

Žalobkyně taktéž vznesla námitku promlčení předmětného správního deliktu, kdy uvedla, že v dané době nebyla nijak stanovena lhůta k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt však ve smyslu § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu musí vykazovat znaky přestupku, přičemž po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku je jeho neprojednatelnost. V této souvislosti žalobkyně odkázala také na metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5, dle které nelze správní delikt provozovatele vozidla projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než jeden rok. Tuto analogii metodika doporučovala s ohledem na zásadu *in dubio pro mitius*.

Žalobkyně se pak neztotožnila ani s úvahami správního orgánu I. stupně ve vztahu ke stanovení výše sankce, které hodnotila jako nepodložené, hypotetické a značně rozporné. V závěru podané žaloby proto žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí, zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný v úvodu svého vyjádření nesouhlasil s podanou žalobou a ohradil se především proti tvrzení žalobkyně, že správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění skutečných pachatelů přestupků. Žalovaný popsal postup správního orgánu I. stupně při zjišťování pachatelů jednotlivých přestupků, s nímž se zcela ztotožnil, a dále doplnil, že jak správnímu orgánu I. stupně, tak žalovanému jsou známy praktiky zmocněnce

žalobkyně, společnosti FLEET Control, s.r.o., kdy není výjimkou, že v případech hrozící odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt jsou jako řidiči označováni cizinci, zemřelé osoby, případně bratr jednatele společnosti FLEET Control, s.r.o., pan P. K.

K namítanému promlčení žalovaný odkázal na ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu, které stanovuje lhůtu k projednání správních deliktů a které dle názoru žalovaného platí obdobně také pro odpovědnost fyzických osob za správní delikt dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Žalovaný uvedl, že zákon je - na rozdíl od v tomto bodu chybné metodiky ministerstva dopravy - obecně závazný. Neztotožnil se proto s aplikací ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, a to ani s ohledem na uplatnění zásady *in dubio mitius*. U projednávání správních deliktů dle žalovaného žádné pochybnosti ohledně prekluzivních lhůt nevznikají, neboť tyto jsou zákonem o silničním provozu naprosto explicitně stanoveny. Závěrem se žalovaný vyjádřil také k přezkoumatelnosti určení výše sankce a navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

Žalobkyně reagovala na vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž zopakovala argumenty již dříve uvedené v podané žalobě. K námitce promlčení správního deliktu žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 80/2015 - 43, v němž krajský soud vyslovil jednoznačný právní názor, že správní delikty provozovatele vozidla spáchané do 6. 11. 2014 je nutno považovat za promlčené po jednom roce od jejich spáchání. Žalobce tak setrval na oprávněnosti podané žaloby a na svém návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobkyně i žalovaný souhlasili s projednáním věci bez nařízení jednání, rozhodl soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně v podané žalobě uplatnila mj. námitku promlčení správního deliktu provozovatele vozidla (z pohledu právní teorie je přiléhavější hovořit o prekluzi, tj. o zániku odpovědnosti pachatele za správní delikt), krajský soud byl *ex officio* povinen se touto námitkou zabývat přednostně, neboť dovodil-li by prekluzi odpovědnosti žalobkyně za spáchaný správní delikt, již sama tato skutečnost by představovala vadu natolik závažnou, která by znemožňovala další soudní přezkum napadeného rozhodnutí a věcné posouzení v žalobě vznesených námitek, pro kterou by muselo být napadené rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) zrušeno. K prekluzi odpovědnosti je přitom krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srovnej obdobně např. již rozsudek ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaný pod č. 845/2006 Sb. NSS)

povinen přihlížet z úřední povinnosti, tj. bez ohledu na skutečnost, zda tato námitka byla v podané žalobě vznesena či nikoli.

V této souvislosti krajský soud na úvod připomíná, že institut odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče vozidla vykazující znaky přestupku byl do zákona o silničním provozu s účinností od 19. 1. 2013 včleněn novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., a to vložení nových ustanovení § 125f, § 125g a § 125h. Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ustanovením § 10 téhož zákona nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Příslušná novela ovšem v případě tohoto správního deliktu neobsahovala žádnou úpravu prekluzivní lhůty, tj. lhůty, po jejímž uplynutí by odpovědnost provozovatele vozidla zanikla.

Zákon o silničním provozu výslovně obsahoval toliko prekluzivní lhůtu u správních deliktů právníckých osob, a to v ustanovení § 125e odst. 3, dle kterého *odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán*. Podle § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu se toto ustanovení vztahovalo i na správní delikty fyzických osob, k nimž došlo při jejich podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a na správní delikty *fyzických osob podle ustanovení § 125d tohoto zákona*. Teprve s účinností od 7. 11. 2014 byla novelou zákona o silničním provozu (provedenou zákonem č. 230/2014 Sb.) výslovně upravena prekluzivní lhůta správních deliktů provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu také u fyzických osob nepodnikajících, a to tak, že v ustanovení § 125e odst. 5, věta za středníkem, zákona o silničním provozu bylo ustanovení „§ 125d“ nahrazeno „§ 125f“. Po takto provedené novele se tedy ustanovení o zániku odpovědnosti za správní delikty právníckých osob nyní výslovně vztahuje také na správní delikty nepodnikajících fyzických osob podle § 125f zákona o silničním provozu.

V posuzované věci ke spáchání přestupků nezjištěných řidičů (na které je v daném případě navázán správní delikt žalobkyně) došlo dne 10. 10. 2013 a 17. 12. 2013, tedy jednoznačně v době, kdy ještě prekluzivní lhůta za správní delikt podle ustanovení § 125f v zákoně o silničním provozu výslovně stanovena nebyla. Žalobkyně přitom svou námitku promlčení (prekluze) opírala právě o tuto skutečnost, když dovozovala, že v takovém případě je nutno analogicky přihlídnout k délce prekluzivní lhůty u přestupků, která v dané době činila jeden rok. Žalobkyně v této souvislosti odkazovala na metodiku Ministerstva dopravy vydanou pod č. j. 8/2013-160/OST/5 (dále též „metodika“), doporučující shodný postup. Svou argumentaci žalobkyně opírala především o skutečnost, že předmětný správní delikt je přímo navázán na jednání nezjištěného řidiče vozidla, jež vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu [ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu], a proto je analogie s prekluzivní lhůtou u přestupků logická. Žalovaný naproti tomu s tímto názorem nesouhlasil, přičemž odkazoval na § 125e odst. 3, ve spojení s odst. 5, téhož ustanovení zákona o silničním provozu, a tvrdil, že zde stanovená prekluzivní lhůta platí obdobně také pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Otázkou prekluze předmětného správního deliktu se zabýval i správní orgán I. stupně, jenž v prvostupňovém rozhodnutí dovodil, že odpovědnost provozovatele vozidla -

nepodnikající fyzické osoby - za správní delikt podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu je ve své podstatě blízká odpovědnosti právnické osoby za správní delikty podle tohoto zákona, a tedy lhůta stanovená pro zánik odpovědnosti pachatele přestupku se v takovém případě nepoužije.

Vyřešení otázky zániku odpovědnosti žalobkyně za vytýkaný správní delikt, která je pro posouzení této věci klíčová, přitom v sobě zahrnuje jednak posouzení toho, z jaké prekluzivní lhůty bylo třeba v rozhodné době (tj. před účinností novely 7. 11. 2014) u správního deliktu žalobkyně vycházet; jednak určení, zda v důsledku přijetí novely provedené zákonem č. 230/2014 Sb. mohlo s účinností od 7. 11. 2014 dojít u druhého přestupku spáchaného dne 17. 12. 2013 (u kterého konec jednorozhodné prekluzivní lhůty 17. 12. 2014 připadl již do období po účinnosti předmětné novely) a na který je v této věci rovněž správní delikt navázán, dojít k prodloužení prekluzivní lhůty v duchu právní úpravy prekluzivní lhůty obsažené v zákoně o silničním provozu po předmětné novele.

V rámci svých úvah byl krajský soud předně veden závěry vyslovenými v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 80/2015 - 43, dostupném na www.nssoud.cz, s nimiž se v plném rozsahu ztotožňuje a z nichž ve své rozhodovací činnosti vycházel. I zdejší krajský soud pokládá za nepřípustné, aby pro zánik odpovědnosti u nepodnikajících fyzických osob za správní delikt podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu nebyla v rozhodné době stanovena žádná prekluzivní lhůta. Za situace, kdy zákonodárce prekluzivní lhůty u správních deliktů zásadně vždy stanovuje [a stanoví je také u nejzávažnějších trestných činů; viz např. ustanovení § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009, Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů], nelze absenci prekluzivní lhůty v případě ustanovení § 125f zákona o silničním provozu označit jinak, než jako opomenutí zákonodárce. Z ničeho přitom nelze dovodit, že toto opomenutí bylo záměrné. O opomenutí zákonodárce svědčí i důvodová zpráva k zákonu č. 230/2014 Sb., jež ohledně novely znění ustanovení § 125e odst. 5 (změna „§ 125d“ za „§ 125f“) uvádí, že se „jedná o nezbytnou legislativně technickou úpravu“. Vzhledem k neudržitelnosti absence stanovení prekluzivní lhůty u předmětného správního deliktu ovšem bylo potřeba tuto mezeru právní úpravy vyplnit za použití analogie. Aplikace pravidla *per analogiam* znamená použití jiné právní úpravy (normy), která na daný případ přímo nedopadá, upravuje však vztah podobný. Právní teorie přitom rozlišuje *analogii legis* (analogii v rámci téhož zákona, jež by obecně měla mít přednost) a *analogii iuris* (analogii v rámci celého právního řádu); blíže k tomu např. Harvánek, J. a kol.; *Teorie práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, str. 347 a 348.

Krajský soud tedy nejprve zvažoval analogii s právní úpravou prekluzivní lhůty stanovené u správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob, tedy analogii přímo v rámci zákona o silničním provozu (*analogii legis*). Aplikace dané právní úpravy by znamenala, že pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu by v rozhodné době platila prekluzivní lhůta dle § 125e odst. 3 zákona, tj. zánik odpovědnosti za správní delikt v případě, že by o něm správní orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději do 4 let ode dne, kdy byl spáchan. Ve prospěch tohoto řešení hovoří ta skutečnost, že svým označením se jedná rovněž o správní delikt (nikoli o přestupek) stejně jako v případě správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob. Uvedený závěr pak dále podporuje také časová náročnost související

se zjišťováním skutečného řidiče (pachatele přestupku), jak naznačoval správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí. Současně však přichází v úvahu i analogie (*analogia iuris*) se zákonem o přestupcích, jak v podané žalobě namítala žalobkyně. Podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích (ve znění účinném do 30. 9. 2015) nelze přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok.

Užití analogie se zákonem o přestupcích přitom krajský soud (ve shodě se závěry obsaženými v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové) pokládá na daný případ za přílehavější, a tedy se v tomto ohledu přiklonil na stranu právní argumentace žalobkyně. V první řadě nelze ztrácet ze zřetele, že projednávaná věc spadá do oblasti správního trestání, a to se všemi důsledky, jež s sebou tato skutečnost přináší [trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu a stejným zásadám jako trestání za trestné činy (k tomu srovnej již např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27, publikovaný pod č. 461/2005 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publikované pod č. 1546/2008 Sb. NSS)]. Analogie v oblasti správního trestání přitom nepochybně možná je, směřuje-li ve prospěch pachatele (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67, dostupný na www.nssoud.cz). Ve prospěch pachatele ovšem působí obě shora popsaná řešení, neboť obě časově omezují odpovědnost žalobkyně. Pakliže ale zákonodárce zcela opomenul otázku zániku odpovědnosti za předmětný správní delikt upravit a pakliže jde v tomto případě o ukládání správní sankce, je současně třeba s přihlédnutím k zásadě *in dubio pro mitius* volit takové řešení, které je pro pachatele příznivější a nejméně zasahující (k tomu podrobně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, č. j. 2 Afs 176/2006 - 96, publikovaný pod č. 1258/2007 Sb. NSS). Takovým řešením je v daném případě nepochybně analogie se zákonem o přestupcích, který stanoví kratší prekluzivní lhůtu.

Pro analogii se zákonem o přestupcích dále hovoří i provázanost správního deliktu podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu se samotným přestupkem nezjištěného řidiče, neboť „jedním z definičních znaků správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu je, že porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. Rovněž společenská nebezpečnost přestupku a tohoto typu správního deliktu je z toho důvodu prakticky shodná, blízké jsou si i druhy a výše sankcí za tato jednání zákonem vymezené“ (viz již výše zmiňovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 80/2015 - 43, dostupný na www.nssoud.cz). Všechny výše předestřené argumenty tak významně nasvědčují tomu, že správní delikt podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu (zvláště pokud se jej dopustí nepodnikající fyzická osoba) má ve skutečnosti spíše blíže k přestupkům než k ostatním správním deliktům právnických a fyzických osob podnikajících.

K prvnímu přestupku nezjištěného řidiče, s nímž je neoddelitelně spjat správní delikt žalobkyně, došlo dle správního spisu již dne 10. 10. 2013, prekluzivní lhůta správního deliktu žalobkyně tak v souladu s výše uvedeným v tomto případě uplynula dnem 10. 10. 2014 a po tomto datu již nebylo možné tento správní delikt projednat. K uplynutí prekluzivní lhůty došlo také přede dnem 7. 11. 2014, tj. před nabytím účinnosti nové právní úpravy, jejíž

aplikace by v tomto konkrétním případě znamenala obnovení již jednou uplynulé lhůty. V takovém případě by se ovšem jednalo o případ pravé retroaktivity, jež je na rozdíl od retroaktivity nepravé zásadně zapovězena (srovnej např. nález Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. Pl. ÚS. 18/14, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). V této souvislosti lze podpůrně odkázat i na přílehu část komentářové literatury, konkrétně komentář k trestnímu zákoníku, dle kterého „*je-li podle zákona jednou promlčena trestní odpovědnost za určitý trestný čin, dodatečné obnovení promlčené trestní odpovědnosti (resp. dodatečné nezapočítání již proběhlé promlčecí doby) nemůže znamenat opětovný vznik trestní odpovědnosti zaniklé promlčením, a to ani tehdy, kdyby se tak mělo stát zákonem*“ (Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, str. 456). Jestliže tedy za této situace správní orgán I. stupně pokračoval ve správním řízení, ukončeném vydáním správního rozhodnutí, postupoval v rozporu se zákonem; a v tomto ohledu se následného pochybení dopustil také žalovaný, pokud takovýto postup bez dalšího aproboval.

Shora uvedené závěry stran uplynutí běhu prekluzivní lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikt je pak možno vztáhnout také na druhý přestupek nezjištěného řidiče, s nímž byl rovněž neoddělitelně spjat správní delikt žalobkyně. Ke spáchání tohoto přestupku došlo dne 17. 12. 2013, a konec jednorocní prekluzivní lhůty tak v tomto případě připadl na den 17. 12. 2014. U tohoto přestupku je ovšem dána jistá odlišnost od přestupku prvního, neboť jednorocní prekluzivní lhůta ke dni nabytí účinnosti novely provedené zákonem č. 230/2014 Sb. (tj. ke dni 7. 11. 2014) v tomto případě stále ještě běžela. Přesto i zde krajský soud dovodil, že v důsledku nové právní úpravy zákona o silničním provozu (provedené novelou č. 230/2014 Sb. s účinností od 7. 11. 2014) nemohlo dojít k prodloužení běhu prekluzivní lhůty započaté dnem spáchání přestupku ve smyslu nově přijaté právní úpravy, a to z následujících důvodů. Již v rozhodnutí ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011 - 115, publikovaném pod č. 2748/2013 Sb. NSS, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v odst. [29] odůvodnění rozhodnutí vyslovil, že je nutno vycházet z právní úpravy prekluzivních lhůt platné v době, kdy byl delikt spáchán, přičemž je tomu tak proto, že prekluzivní lhůty pro uložení správní sankce jsou judikaturou považovány za lhůty hmotněprávní (srovnej též např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2012, č. j. 5 Afs 7/2011 - 619, dostupný na www.nssoud.cz). Je-li tedy úprava počátku, běhu a uplynutí prekluzivní lhůty úpravou hmotněprávní, pak to také znamená, že v případě prekluze je třeba aplikovat právní úpravu vztahující se k době určující počátek běhu prekluzivní lhůty, není-li ovšem ve smyslu čl. 40 odst. 6 *in fine* Listiny základních práv a svobod pozdější právní úprava pro pachatele příznivější (k aplikaci čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod i v oblasti správního trestání srovnej např. rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2003, č. j. 28 Ca 151/2002 - 34, publikované pod č. 91/2004 Sb. NSS, nebo také rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27, publikované pod č. 461/2005 Sb. NSS). V posuzovaném případě přitom pozdější právní úpravu nelze hodnotit jako právní úpravu příznivější, neboť na rozdíl od jednorocní prekluzivní lhůty pro pravomocné rozhodnutí o správním deliktu tato upravuje zánik odpovědnosti za správní delikt tak, že tato zaniká, jestliže o správním deliktu příslušný správní orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

S ohledem na vše výše uvedené lze tedy shrnout, že na zánik odpovědnosti žalobkyně za správní delikt podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu se v rozhodné době (tj. do 6. 11. 2014) *per analogiam* uplatnila prekluzivní lhůta stanovená v § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Správní delikt žalobkyně proto bylo potřeba projednat a pravomocně o něm rozhodnout do jednoho roku od jeho spáchání, k čemuž ovšem v dané věci nedošlo. Odpovědnost žalobkyně za tento správní delikt proto v důsledku toho zanikla.

Správní orgány přitom zánik odpovědnosti žalobkyně nikterak ve své rozhodovací činnosti nezohlednily, dopustily se proto podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (k tomu obdobně srovnaj rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, dostupný na www.nssoud.cz). Za daného stavu se proto krajský soud již dále nemohl zabývat ostatními uplatněnými námitkami žalobce směřujícími zejména do věci samé.

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou a podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil. Zároveň, s ohledem na skutečnost, že se důvod nezákonnosti vztahuje také na vydané rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které žalobou napadenému rozhodnutí předcházelo, krajský soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 3 s. ř. s. přistoupil také ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. krajský soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení budou tedy správní orgány postupovat podle závazného právního názoru vysloveného v tomto rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení v celkové výši 12 342 Kč dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V daném případě se jedná o odměnu Mgr. Jaroslava Topola, advokáta, za zastupování v řízení před krajským soudem, a to za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a dvou písemných podání soudu ve věci samé – podání žaloby a repliky) dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu ve výši 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč); a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (3 x 300 Kč). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 2 142 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku 15 342 Kč. Ke splnění uvedené povinnosti byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. března 2017

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu